PALLAD:

om Døden

1575.

Huorlunde it Christet Menniske / skal paa sin Soteseng / beskicke sig til Døden /

Predicket i Kiøbenhaffn / aff
Nicolao Palladio.

Prentet i Kiøbenhaffn / aff
Laurentz Benedicht.
1575.

Jeg er Opſtandelſen oc liffuit/ huo ſom Troer paa mig/ hand ſkal Leffue/ alligeuel at hand Dør: Oc huo ſom leffuer oc tror paa mig/ hand ſkal aldrig Dø. Johan. 11.

Erlig oc Velbyrdig Mand Claus Vrne til Beltebierg/ Konge: Maiestats tro Mand oc Raad/ oc Prouist i Lunde Capitel/ sin gunstige Herre oc besynderlige gode Ven.

KIere Claus Vrne gunstige Herre oc synderlige gode Ven / som eder vel Vitterligt er / at it Menniske haffuer besynderlige tuende stycker behoff/som hand skal haffue gaffn aff til euig tid. Det første er en ret sand Gudfryctighed. Det andet er/ en salig oc Christelig affgang aff denne Verden. It Menniskis Gudfryctighed delis i tuende parter. Den første begriber vdi sig en ret hiertens anger oc ruelse/oc met Syndsens affhold/ som kommer aff Lousens Predicken/ naar it Menniske offuerueyer

oc betencker Syndsens storhed oc mangfoldighed / Guds forfærdelige Vrede for Syndens skyld/met alle de Formaledidelser som staar i Scrifften/ Guds strenge Dom / Dieffuelens Tyranni / Helffuedis Ild / den euige Død oc Formaledidelse rc. Den anden part begriber vdi sig en sand tro til Gud Faders naade oc Barmhiertighed / ved vor Herre Jesum Christum / huilcken som kommer aff Euangelij Predicken / som lyder om Guds forsiun / om Guds vduelelse oc obenbarelse / oc hans store kierlighed/ Naade oc Barmhiertighed/ om vor Herris Christi død oc Pinis fortieniste oc verdskyld / oc om alle de trøstelige Foriettelser som staar i Scrifften. Den tredie part som hør til it Menniskis Gudfryctighed / begriber i sig en ny lydactighed/ at it Menniske vender aff det onde oc giør det gode/ oc øffuer sig i alle gode gierninger/

Gud

Gud til ære oc tacksigelse / oc sin fattige næste til gaffns: Oc denne part kommer først aff Lousens Predicken/ fordi alle gode gierninger begribis i Louen. Derneſt aff Euangelio/ fordi gode gierninger ere Troens fruct. Her til hører ocsaa de Høyuerdige Sacramenter oc idelig Guds paakaldelse etc. Denne Gudfryctighed bør it Menniske (effter Guds ords idelige hørelse oc vnderuisning) at øffue sig vdi/ sin gantske liffs tid her paa Jorden. Er det saa hand vil beflite sig der effter/ da bekommer hand (vden tuil) det andet hand skal haffue gaffn aff til euig tid/ som er/ En salig oc Christelig affgang aff denne Verden. Huorledis mand skal paa sin Sotteseng beskicke sig der til/ Det staar kortelig bescreffuit i denne Predicken/ huilcken ieg haffuer nu ladet vdgaa/vnder Eders naffn/til en euig tacksigelse/for den store trøſt oc beſtyr-

 ckelse

ckelse som ieg tit oc offte haffuer fanget aff eder vdi mit embede/ oc for de mange velgierninger i haffue altid beuist mig. Bedendis eder ydmygelige/ at i ville tage dette lille for gode til en anden tid/ ieg kand ydermere beuise mig tacknemmelig imod eder. Vor Herre Jesus Christus / være met eder oc eders kiere Frue / Fru Anne Grubbe til euig tid/ vnde eder baade/ oc oss allesammen/ at wi kunde leffue Gudfrycteligo her i Verden / oc siden faa en salig affgang fra denne Verden / oc en glædelig Opstandelse paa Dommedag/ Amen. Screffuit i Kiøbenhaffn / den 16. Februarij/ Anno 1558.

Eders villige tienere
Nicolaus Palladius.

Huor-

Huorlunde it Menniske skal berede sig til Døden/ paa sin Sotesang.

FOrst skal it siugt Christet Menniske/paa sin Sotesseng beskicke sit Huss det beste hand kand/ Skille oc skiffte sit Gods imellem sine Arffuinge / at der skal icke siden komme Kiff/ Klammer oc trette imellem dennem derfor/ som (disffuer) offte skeer/ besynderlige effter deris Død/ som haffue met wret / her i Verden samlet meget Gods oc Pendinge tilsammen/ huilcket de lade bliffue her effter sig / saa at Arffuingene kunde aldrig forligis der om/ i men de leffue/ oc dø bort met en euig Had oc Affuind til huer andre/ saa at det vaare dem bedre de haffde aldrig faaet en daler at skiffte met huer andre/da bliffuer det almindelige ordspraack sand.

De male quesitis non gaudeat tertius hæres.

Naar du saa beskicker dit Huss/ da forglemme icke de fattige/ giør it gaat Testamente/ som ocsaa vor Herre Jesus Christus giorde/ før end hand gick til Døden/ giff din Sielesørgere oc Kircken noget/ kom Schole tienere oc Børn ihu. Item/ fattige Husarme/ oc de siuge som ligge i Hospital/ Leg dit Gods vel an/ saa at du kant faa tack aff Gud/ naar hand mildelig tager imod din fattige Siel. Nøgen komst du hid til Verden/ nøgen kommer du her bort igen/ oc intet kant du tage met dig aff all Verdens Gods/ her haffuer du fundet det/ oc her skalt du lade det bliffue. Der vaar en edel Frue i Tydsland/ der hun laa paa hendis Soteseng/ lod hun antuorde salige Morthen Luther fem hundrede Gyldene/ som hand skulde vdskiffte iblant de fattige Studenter som studerede i den hellige Scrifft.

Saa-

Saadanne (Gud være loffuit) findis ocsaa nogle i Danmarck aff Adelen/ som hielpe oc styrcke vor Herris Christi Discipler oc andre fattige met deris Gods oc Pendinge/ Gud giffuit at mange andre vilde tage effter deris Exempel/ Christus vil paa Dommedag tage sig selff det til/ som du haffuer giffuit hans fattige Lemmer her i Verden/ Oc sige/ Jeg vaar hungrig/ oc i spiset mig etc.

Til det Andet.

TIl det Andet/skal it Menniske paa sin Soteseng / betencke om hand haffuer fortørnet nogen/ om hand haffuer vrede / Had oc Affuind i sit hierte til nogen etc. Da skal hand først/ aff hiertet forlade alle dem/som hannem haffuer giort imod/ oc bede at Gud vilde forlade dem saadan Synd / som ocsaa vor Herre Christus i sin døds stund bad for sine

Fiender. Det er jo en forfærdelig ting/ naar it Menniske døe bort met en Dieffuels Had oc Affuind til sin Jeffnchristen/ met det samme hierte-lau kommer hand at staa for Christi Domstol/ oc kand bliffue der met euindelig fordømt. Thi Gud/ som er kierlighed/ kand icke bo i saadanne Menniske/ som S. Hans siger i sin Epistel/ Gud er kierlighed/ huo som boer i kierlighed/ hand boer i Gud/ oc Gud i hannem. Tuert om beslutti her aff/ at Dieffuelen er Had oc Affuind/ huo som boer i Had/ hand boer i Dieffuelen/ oc Dieffuelen i hannem/ De som icke ville forlade/ de faa icke heller forladelse aff Gud/ oc kunde icke bede deris Pater noster rettelig/ Gud forlader dig din store skyld/ som er større end thi tusinde Pund/ hui skulde du icke forlade din Broder eller Søster/ hundrede Pendinge/ som er ekon en liden brøde som dig er brøt imod/ met

den

den vrede du dør bort met / giffuer du Gud Aarsage / til en euig vrede imod dig. Derneſt ſkalt du forbede eller lade forbede dem ſom du haffuer fortørnet / ville de forlade dig din ſkyld / gaat oc vel / ville de icke / da befale din ſag i Guds hender / oc ver glad at du faar alle dine Synders forladelſe hoſſ hannem. Om denne forligelſe ſom ſkal ſkee her i Verden / taler vor Herre Chriſtus / Matth. 5. oc ſiger / forligis met din Broder men du eſt paa veyen met hannem / paa det hand ſkal icke antuorde dig i Dommerens hender etc. Item / Naar du vilt offre din gaffue for Alterit oc du kommer der ihu at din Broder haffuer noget imod dig / da gack førſt hen oc forlig dig met din Broder / kom ſaa igen at offre din gaffue / Det er ſaa meget ſagt / at it Menniſkis Guds tieniſte duer plat intet for hans Anſict / vden ſaa er / it Menniſke forligis førſt met ſin Jeffnchriſten.

christen. Der faare raader ieg huer Christet Menniske / at strax hand kommer paa sin Soteseng / befliter sig effter at forligis met sin modstandere / før end hand dør / oc efftersi mand er wuis paa Dødsens stund / da er det raadeligt / at mand giører denne sin sag klar i tide.

Til det Tredie.

SEnd saa bud effter din Sielesørgere / oc giør din sag klar hoss Gud før end du kommer til hannem / giør en aluorlig Scrifftemaal for Gud oc din Sognepreſt / oc sig saa / Jeg arme Menniske bekiender / ieg haffuer (disuer) i mange maade offuertraad Guds hellige Bud allesammen / ieg haffuer icke huldit det mindste / end sige det største / det klager ieg offuer mig selff / oc giør mig ont aff mit gantske hierte / oc er det saa Gud vil endnu spare mit leffnit lenger /

ger/ da vil ieg hiertelige gierne rette oc bedre mig mod Gud oc min Næste.

See saa tilbage til dit gantske leff=nit/ oc bekiend for Gud/ at du haffuer saare ilde skicket dig/ oc tenck/ O Her=re Gud/ huad haffuer ieg offte leffuit vden all Guds fryct/ forsømmet oc foractet hans hellige Ord / oc intet skicket mig der effter / intet paakaldit/ priset oc tacket hannem / som ieg skul=de/ O huilcke slemme oc vgudelige tancker oc begærelser haffuer ieg tit hafft i mit hierte / tit fuldkommet dem met gierningen/ O min Gud oc Her=re/ huor mange gange haffuer ieg væ=rit vred / bandet oc sendet oc formale=didet min fattige næste / kiffuit oc tret=tet met hannem/ fortalet oc baguasket hānem/oc giort imod hānem huad ieg kunde/ O huor offte haffuer ieg bruget vtuctighed / met tancker / ord oc gier=ninger/ oc leffuit i Fraadserj oc Dru=ckenskab ꝛc. Summa mine Synder

ere

ere flere end sands Korn paa Haff-
sens bonde / saa at ieg vaar ingelunde
verd/ du skulde nu tage mig til Him-
melen/ men at du skulde forskiude mig
i Helffuedis Affgrund. Suck oc græd
nu oc fortryde det aff dit gantske hier-
te/ at du haffuer nogen tid Syndet oc
fortørnet Gud / oc bed om naade oc
affløsning/ oc anamme saa affløsning
aff alle dine Synder aff din Sielesør-
gere/ oc tro at huad hand siger dig til/
det er besluttit hoss Gud i Himmelen
oc alle Engle/ oc anamme det lige som
Gud raabte selff ned til dig aff Him-
melen/ Bed der hoss/ Gud vilde trøste
dit hierte oc giffue dig sin hellig Aand/
oc giøre dig vis paa din Salighed for-
medelst Jesum Christum. Annam-
me der hoss det Høyuerdige Sacra-
ment / vor Herris Jesu Christi Lege-
me oc Blod/ met it trofast hierte / at
Gud haffuer jo visselige beuist dig sin
Naade/ forlader dig alle dine Syn-
der/

der / oc vil anamme din Siel til sig / i det euige Liff oc Salighed / tacke Gud for denne store Naade hand beuiser dig.

Til det Fierde.

NAar du est forligt met Gud / oc est vis paa / at naar du giffuer din Aand op / da skulle de hellige Engle følge din Siel heden til det euige Liff. Saa sig da alle din Slect oc Venner gode nat / effterdi du skalt fare bort aff denne Verden / oc kommer icke igen før Dommedag / Hussbonden skal sige Hustruen gode nat / Hustruen Hussbonden / oc sige / haffuer nu mange gode netter min hiertens Mandlille / oc tack for alle velgierninger / min rette Brudgom Jesus Christus vil nu haffue mig til sig / som haffuer giffuit sig selff i Døden for mig / oc igenløst mig met sit eget Blod / hand vil nu tage mig / sin

Brud

Brud hiem i sine euige Tabernackeler oc Boliger / Der ville wi begge (met Guds hielp) være hoss huer andre til euigtid. Item / Sig saa denne gantske Verden gode nat / met alle Creatur / oc sig saa gode nat Soel / Maane / oc alle Planeter / gode nat alle fire Elementer / haffuer gode nat / Skoue / Marck / Haff / oc alle leffuendis Diur som krybe paa Jorden / gode nat Huss oc Jord / Sølff / Guld oc Pendinge / oc haffuer tack for den tieniste i haffue giort mig i denne Verden rc.

Til det Femte.

AFuent saa din hu oc sind fra alle forgengelige / forfengelige oc timelige ting / som ere i denne Verden / oc lad din tancke oc omgengelse være op i Himmelen / der som du acter at fare heden før du seer dig om / Thi det er en farlig ting / at bemenge sig i sin siste tid met timelig

han-

handel/ oc haffuer saadant kierere end
det euige Liff. Der vaar en Quinde
som sad oc græd offuer hendis siuge
Mand/ da sagde Manden / du tørst
icke ved at græde/ thi du haffuer nock
at pryde dig met / men ieg maa vel
græde/ at ieg skal nu bort fra det meg=
le Guld/ Sølff oc Klenodie som wi
haffue samlet. Jeg kiende en Rig
Bonde i Tydsland / der hand skulde
dø / da lod hand hente til sig en hal
skeppe fuld aff Daler / oc laa oc vende
der iblant til hand gaff sin Aand op/
saa nødigt vilde hand skillies fra dem.
Item / der vaar en Rig Mand / for=
lod sig paa nsi Rigdom oc vaar føde=
lig tryg der offuer / den tid hand bleff
siug / sende hand bud til Docteren i
Lægekonst / oc begærede hielp imod
Døden/ Der hand kom oc randsagede
hans Siugdom / da sagde hand at
hand viste hannem ingen raad / Saa
lod den Rige Mand / hente it Skrin

fuld met Guld oc Daler / oc bad Docteren skulde tage huilcken Pose hand vilde / om hand kunde hielpe hannem / da suarede Docteren atter igen / at hand kunde hannem ingen hielp / saa spøtte den siuge i Skrinet paa Pendingene / oc sagde / Tui dig / huor meget haffuer ieg holdet aff dig / oc forlat mig paa dig / oc du kant icke nu i denne nød hielpe mig. See her haffue wi Exempel at wi maa see / huor farligt det er / at haffue denne Verdsens forgengelighed for meget kier / heller ocsaa haffue det ihu oc sind i vor siste tid / Tenck da ved dig / Jeg haffuer nu andet at tage vare oc skøtte / end saadan forgengelige tingest / det gelder nu om min Siels Salighed / oc euig velferd etc. Bed da / oc sige saa / O HERRE / tag nu all den deel fra mig / som kand drage mig fra dig.

O HERRE / her seer du mig nu i min altsomstørste Døds nød / hielp mig til liffuit fra denne død.

Til

Til det Siette.

LIg siden met it roligt hierte oc forbid taalmodelige den tid oc stund/paa huilcken Gud vil dig kalde bort aff denne Verden/ Oc naar dit Legeme brender aff hede / suier oc vercker / oc du finder suare sting til dit fattige hierte/oc bliffuer jo meer oc mere/ da tenck at Guds Søn lidde Tusinde gange mere for dine Synder/ oc vaar offuermaade taalmodig i sin siugdom / Tenck din pine faar snarlige ende / saa stunder Euig glæde til/ som S. Pouel siger til de Rom. i det 7. Capit. Sig fordi saa / O Herre/ brend ekon / stick oc sla ihiel denne syndige Krop / men beuar dog min fattige Siel. Naar du ligger saa oc bier effter dødsens Time / Da sig tit saadanne ord aff hiertet. Saa elskte Gud Verden/ at hand gaff sin Enbaarne Søn / at alle de som tro paa hannem skulle aldrig fortabis / men

faa det Euige Liff/ Jeg er Opstandel-
sen oc Liffuit/ huo som tror paa mig/
endog hand døer/ da skal hand leffue.

Item / Huor som ieg er / der skal
min Tienere ocsaa være.

Item / Jeg begærer at affskillis
met dette Legeme / oc være hoss min
HERRE Jesum Christum.

Det er tilbørligt / at dette syndige
Legeme skal nedslais/ Rom. 6.

Item/ Jeg ved at min Genløsere
leffuer/ oc at ieg skal opstaa paa den
yderste dag/ Joh. 10.

O HERRE Jesu Christe / du
raabte paa Kaarssit/ min Gud/ min
Gud/ huorfor haffuer du forlat mig/
forlad mig icke helder nu i denne min
Døds nød.

O HERRE Jesu Christe / du
sagde paa Kaarssit til Røffueren / J
dag skalt du være met mig i Paradiss/
vnde mig ocsaa i dag at være hoss
dig i det euige Paradiss.

O

O HERRE / du sagde paa Kaarssit / Fader i din haand befaler ieg min Aand / lige saa befaler ieg nu min arme Siel i dine hellige Hender.

O Himmelske Fader / tag mildelige imod min fattige Siel / oc giff mig en mild Helsot oc salig affgang fra denne Verden.

Til det Siuffuende.

OM saa er / at Dødsens tid forhalis / effter som it Menniske er bleffuit forligt met Gud / oc haffuer saa beredt sig til Døden / som sagt er / *Tunc accedit Tentator*, Da kommer vden tuil Dieffuelen met sine suare Fristelser / oc gloende skud / bruger all sin Konst / at hand kand komme it Menniske tit at falde i mishaab / heller giøre hannem tuilraadig / Thi fristede hand Guds Søn / da sparer hand icke heller oss / oc da er der ingen anden raad til / end at trøste oc værie sig met Guds Ord.

Her om haffue wi it merckeligt Exempel / som skede for nogle Aar siden i Tydsland / vdi en Stad som heder Friborg / Der laa i en Stuffue Husbonden oc Hustruen for Døden / huer i sin Seng / hart mod afften kom Dieffuelen ind til dem i en sort Blaamands skickelse / oc haffde i den ene haand huid Perckement / oc i den anden haand Pen oc Bleck / oc sagde til dem / hør i tu Menniske her ligger / i skulle vide / at ieg er vdsent aff Helffuede til eder / at scriffue alle eders Synder / som i haffue giort fra eders Barndoms tid til denne stund / oc naar ieg haffuer screffuit eders Synder / saa skal ieg vise eder dem / oc siden skal ieg tage eder ned met mig til Helffuede. Der Hustruen det hørde / da begynte hun at raabe oc skrige / men Manden vaar bedre vnderuist i Guds Ord / der faare bad hand Dieffuelen sette sig ned at scriffue / oc sagde / scriff dette /

Quin=

Quindens Sæd skal sønderknuse Hugormens hoffuit / Dette er Guds Ord / oc den første Foriettelse Gud gaff Mennisken om vor HERRE Jesu Christo / som skulde befri Menniskens slect fra Dieffuelens mact / oc fordømme Dieffuelen til Helffuedis Affgrund : Dette kunde hand icke scriffue eller tale / Men brød strax igennem Veggen / oc foer bort oc lod de arme Mennisske ligge i fred.

Lige som Sathan kom den tid / synlige til de to Siuge Mennisske / saa kommer hand ocsaa tit wsynlige i dag til mange Mennisske paa deris Soteseng / oc frister dem / oc da skal mand verie sig met den hellige scrifft / som denne siuge Mand giorde / oc som vor HERRE Christus giorde selff i Ørcken / Matth. 4.

Først kommer hand it siugt Mennisske til at forskreckis for Dødsens skickelse / at hand skal saa tencke / O

HERRE Gud / huad vil det gaa hart met mig før end min Siel skillis fra mit Legeme / Før end mit hierte oc øyne brøster sønder / Saa tencker hand der hoss huorledis de løffte hannem død aff sengen paa gulffuit / legge hannem i Kisten / bære hannem til Graffue / legge hannem i Graffuen / kaste Jord paa hannem / lade hannem ligge oc raadne der / oc ingen acter hannem mere. Item / hand tencker / Jeg skal nu aff denne Verden heden i en anden Verden / til it andet sted / huo ved huorledis det haffuer sig der / huorledis de ville tage imod mig rc.

Mod denne Dødsens Forskreckelse / skal mand først husuale sig / met den skiøne Opstandelse / som skal skee paa Dommedag / vdi huilcken vore fordærffuelige Legeme skulle bliffue Jesu Christi ærefulde Legeme ligt.

Der næst skal mand trøste sig der met /

met/ at formedelst Døden / bliffue wi aff met all vor Jemmer oc Nød/ som wi lide i denne Verden/ oc der om/ bede wi daglige i vor Pater Noster/ Fri oss fra det onde ꝛc.

Til det Tredie/ skulle wi trøste oss imod Dødsens forskreckelse/ met den store oc wbegribelige Glæde/ som oss skal vederfaris i Himmerigis Rige/ naar wi dø bort aff denne Verden i troen til Jesum Christum / Som der staar i Psalmen / At Helgenis død/ er en dyrebar ting for Guds Ansict/ oc jo lenger wi ere her / jo mindre wi haffue aff Himmerigis glæde / som mange Guds Helgen haffue verit vdi nu i halff siette Tusinde Aar.

Den Anden Dieffuelsens Fristelse.

KAnd ske du est icke vdualt til det euige Liff.

Gensuar.

Gud haffuer vdualt alle de som tro oc forlader sig paa hans Søn Jesum Christum / Jeg troer paa Jesum Christum / der faare er ieg vdualt til det euige Liff.

Saa siger S. Pouel til de Ephe-ser i det j. Capit. Gud vdualde oss i sin Søn før end Verdsens Grund-uol bleff lagt.

Item / Rom. 8. Saa mange som Gud vdualde / dem lader hand kalde formedelst sit ord / Saa mange som lade sig kalde / de ere vdualde til det eui-ge Liff. Jeg haffuer tit gaaet til Kir-cke / oc ladet mig kalde formedelst Guds ord / der faare er ieg vdualt etc.

Guds Foriettelser om Syndernis forladelse / ved Jesum Christum ere almindelige / oc høre alle de Menniske til som anamme oc tro samme Foriet-telser. Jeg lycker mig ocsaa ind i sam-me Foriettelser oc anammer dem met

min

min tro / Derfaare er ieg ocsaa i de vdualdis tal / oc bekiender at Guds Søn haffuer dyre nock igenløst mig.

Den Tredie Fristelse.

KAnd ske / Gud kiender dig icke / eller ocsaa acter dig intet.

Gensuar.

Gud kiende mig oc actede mig / den tid hand skabte mig / oc gaff mig Liff oc Aand / oc fødde mig i Moderens liff / Saa sagde hand til Hieremiam / før end ieg skabte dig i Moders liff / da kiende ieg dig / Det samme bekiender ocsaa den hellige Dauid i den 139. Psalme.

Item / Gud kiende oc skøtte mig den tid hand anammede mig til sit Barn i Daaben / oc begaffuede mig met den hellig Aand.

Item / Gud kiende mig saare vel / i det hand haffuer saa offte talet met mig /

mig / oc trøstet mig met sit salige ord/ oc ieg haffuer ocsaa tit talet met hannem i mine daglige Bøner.

Item / Hand kiender mig vel / i det hand haffuer tit ocsaa i Scrifftemaal affløst mig aff alle mine Synder / oc ieg haffuer anammet hans kiere Søns Legeme oc Blod / oc tit siungit hannem loff oc tacksigelse/ ocsaa i min Sogne Kircke obenbarlige bekient/ at ieg kiender hannem vel/ Hui skulde hand icke kiende mig ocsaa igen/ i denne min største døds Nød/ i huilcken ieg raaber om hielp/ Hand siger jo selff / Jeg er met dig mit i din modgang.

Item / Herren er nær alle dem som paakalde hannem.

Item/ Vor Herre Christus siger Johan. xvij. Jeg haffuer ingen mist aff dem du haffuer giffuit mig.

Item/ Johan. x. Jeg kiender mine Faar oc ved at kalde huer ved sit naffn.

Item/

Item / ingen skal røcke dem aff mine hender. Oc S. Pouel siger/ Herren kiender vel de som hannem tilhøre / oc deris naffn ere screffne i den euige liffs Bog / Suar. Dieffuelen her met / saa maa hand giffue tabt i denne Fristelse / oc du fanger selff en hiertens trøst der aff.

Den Fierde Fristelse.

KAnd ske / dine Synder ere saa store oc saa mange / at Gud vil icke tage dig til Naade/ du est fordømt etc.

Gensuar.

Aldrig ere dine Synder saa store/ vilt du giøre Penitentz oc begære Naade/ Da skal dig vederfaris Naade/ Gud vil Tusinde gange helder forlade dig dine Synder / oc tage dig til Naade / end du vilt begære det aff hannem / Den hellige Scrifft er fuld aff vidnisbyrd her om. Vor Herre Chri-

Chriſtus ſiger / Kommer hid til mig alle i ſom ere beſuarede / ieg vil vederquege eder / Matth. ij. Item / Skulde icke Chriſtus ſaa lide oc opſtaa aff Døde igen / oc lade Predicke i hans naffn Anger oc Syndernis Forladelſe. Item / Gud ſuerer ſielff oc ſiger / Saa ſant ſom ieg er en leffuendis Gud / da vil ieg icke nogen Synders død ꝛc.

Oc Dauid ſiger / Lige ſom en Fader forbarmer ſig offuer ſit Barn / ſaa forbarmer ocſaa Gud ſig offuer dem ſom hannem frycte / och ſaa høyt ſom Himmelen er fra Jorden / ſaa meget ſtørre er hans Naade end vore Synder. Item / Strax ſom ieg bekiende mine Synder for dig / forlodſt du mig mine miſgierninger. Oc S. Pouel ſiger / Guds Naade offuergaar Synden ꝛc. Trøſt dig met ſaadanne Sententzer aff Scrifften / imod Syndernis ſtorhed oc mangfoldighed.

hed. Oc end dog Dieffuelen oc dit egit hierte siger/ at du est fordømt for dine Synders mangfoldighed / da trøste dig met Christi egne Ord / Huo som tror paa mig / den skal icke fordømmis. Oc S. Pouel siger / Rom. 8. Der er intet Fordømmelse offuer dem som ere indplantede i Jesu Christo.

Item/ Jesus Christus er kommen til Verden salig at giøre Syndige Mennniske/ til Timo. j. Cap. Vilt du haffue Exempler / da see til Adam/ Dauid/ Manassen / Petrum/ Paulum/ Magdalene / oc Røffueren paa Kaarssit. Summa/ Gud haffuer aldrig affsagt sin Naade for noget Menniske som haffuer begæret Naade.

Den Femte Fristelse.

KAnd ske / ieg kommer til Helffuedis.

Gen-

Gensuar.

JESVS Christus vaar i Helffuede / oc offueruand Helffuedis Mact/ saa at ingen aff de Mennisfe skulle komme der heden som tro paa hannem / Men om alle dem siger hand saa / Huo som tror paa mig / den skal haffue det euige Liff.

Item / Huor som ieg er der skal min Tienere ocsaa være. Christus er icke nu i Helffuede / men i Himmerigis Rige hoss Guds høyre Haand/ Der skal ieg ocsaa være/naar ieg giffuer min Aand op.

Den Siette Fristelse.

KAnd ske/naar ieg er død oc raadnet i Jorden/ at ieg staar aldrig op igen aff døde.

Gensuar.

Christus siger/ Joh. 6. At de som ligge i deris Graffuer skulle høre

Men=

Menniskens Søns røst/och saa skulle
de staa op. Item/ Huo som tror paa
mig / hand skal haffue det euige Liff/
oc ieg vil opuecke hannem paa den
yderste dag. Item / Gud vil vdsende
sine Engle/ som skulle samle til Dom-
men/ alle sine vdualde / Saadant be-
uiste Guds Søn sielff her i Verden/
den tid hand reyste Mennisker op aff
døde/ oc hand stod ocsaa sielff veldelige
op fra de døde / Oc mange Helligen
stode op aff døde/den tid Christus døde
paa Kaarssit / oc ginge ind i den Hel-
lige Stad.

Du skalt tro at for Gud er intet
wmueligt / hand skabte Himmel
oc Jord met sit Ord aff intet / det be-
kiender du i din tro/ Jeg tror paa Gud
Fader altsommectigste ꝛc. Kunde icke
Gud giøre større ting / end wi kunde
begribe/ da vaar hand icke Gud.

Saadan vor Opstandelse aff Dø-
de/ stadfestis mange steder i den Hel-

lige Scrifft. Oc S. Pouel siger/ At paa Dommedagen / de som da soffue skulle først staa op / oc de som da leffue skulle met dem optagis i Skyerne hoss hannem.

Item / Christus skal giøre vore fordærffuelige Legemer / lige sit eget herlige Legeme.

Nu saais vore Legeme i vanære/ men da skal det opstaa i Herlighed/ nu saais it forkrenckeligt Legeme / men da opstaar it wforkrenckeligt Legeme/ Nu saais it dødeligt Legeme / men da skal opstaa/ it wdødeligt Legeme ꝛc.

Item / Trøst dig ocsaa der met/ at Døden formedelst vor Herre Christum haffuer mist sit naffn / oc kaldis icke død/ men kaldis en søffn/ ro oc huile / vdi huilcken it Christet Menniske som er tret aff denne Verden leggis heden vdi / oc skal opueckis paa Dommedag met it skønt forklarit Legeme.

See saadan oc mange andre Fristelser/

stelser/pleyer Dieffuelen at friste arme siuge Menniske met/ paa deris Sote-seng imod de skulle dø / och saa skal mand verie sig met Guds ord oc off-ueruinde saadanne Fristelser / oc der hoss raabe til Gud om hielp oc bi-stand/ oc sige/ O Herre forbarme dig offuer dit arme Creatur / oc kom mig til hielp snarlige i disse farlige oc skre-ckelige Fristelser / redde min Siel i denne store nød fra de grumme Helff-uedis Hunde.

O HERre Jesu Christe forø-ge oc stadfeste min tro / at ieg icke fal-der i mishaab om din Barmhiertig-hed oc Naade. O HERre lad icke dine hellige Euangelij Foriettelser komme aff mit hierte / Du est min eniste trøst oc Haab/ stat nu hart met mig i denne angist/ Lad icke min arme Siel komme i de grumme Fienders hender / oc vnd dem ingen mact offuer mig / Men betee mig din hielp oc

Naade i denne ſtund. Thi du eſt min Saliggiørere oc Frelſermand allene.

O HERRE/ vig icke nu langt fra mig / fordi Angeſt oc Nød er mig nær/ ingen kand hielpe vden du alene/ Jeg er vdøſt lige ſom Vand / oc mine Been haffue giffuit ſig fra huer andre/ oc mit hierte er bleffuit i mit Bryſt lige ſom ſmeltet Vox.

Giør det icke forlangt met mig / Thi ieg er plat macteløſſ. O Herre/ vederquege min fattige Siel/ oc før mig paa den rette vey/ oc bliff hoſſ mig.

Til dig opløffter ieg min Siel/ min Gud / ieg forlader mig paa dig/ lad mig icke beſkemmis / Mit hiertis Angiſt er ſtort / hielp mig aff denne min nød / min Salighed ſtaar i dine hender/ hielp mig formedelſt din Naade/ fryct oc beffren er kommen offuer mig/ oc forſkreckelſe haffuer offuerfaldet mig / giff act paa mig / ſtat met

mig/

mig / oc holt min Siel ved matt / Jeg haffuer all min tilflucht vnder dine Vinger.

Der til met ere disse efterfølgende Psalmer saare Trøstelige at læse / for den som ligger i døds Nød.

DEn 5. 6. 7. 18. 23. 25. 42. 56. 63. 86. 103. 130. 141. 143. Psalm.

Jtem / Kong Ezechiæ Bøn / som staar screffuit Esa: 28. Jtem / det 14. 15. 16. 17. Cap. i S. Hansis Euangelio.

Jtem / det viij. Capit. til de Rom.

Jtem / det 11. Capit. Johan. om Lazaro.

Dette leffnit er intet andet end it Fengsel / besuaring / Elendighed / Farlighed / Møde / Arbeyde / Wlyst / Synd / Siugdom / Fristelse / oc idel Kaarss / paa huilcket altsammen / Døden forskaffer oss hellig Afften.

Dødsens dag er bedre end Fødse-
lens dag/ Eccle: vij. Fordi paa din
Fødsels dag est du kommen i Kuld/
Hede/ Hunger/ Tørst/ Synd oc E-
lendighed/ paa din døde dag bliffuer
du frelst fra all Legemlig oc Aande-
lig nød.

Døden er vel haardere end nogen
plage kand være/ Men det varer icke
lenge/ det er snarligen offuer staait.
Met Guds Naade oc hielp/ kant du
bryde dig igennem oc dricke denne
Kalck.

Her til dags haffuer du værit lige
som du vaare død/ nu skalt du først be-
gynde rettelige at leffue/ Thi døden er
Dørren til det euige Liff/ oc en begyn-
delse til Opstandelsen/ oc en forløs-
ning aff all Jammer oc Nød.

Befinder du din døds stund lige
som alle Creatur vaare imod dig/ oc
lige som Gud syntis ocsaa sielff at
være vred paa dig/ oc om dig tyckis
lige

lige som alle Diefſle vaare omkring dig/ Saa acte ſlet intet ſaadanne tancker/ lycke øyne oc ſind til / oc holt faſt ved Troen oc det hellige Euangelio/ ſaa er der ingen Dieffuel der dig kand omſtøde / forlad dig paa Gud oc vær ved it frit mod/ kaſt all din omhyggelighed paa hannem/fordi hand ſørger for dig.

Tro det S. Pouel ſiger til de Rom. i det viij. Capitel. At ingen bedrøffuelſe/Angiſt/Forfølgelſe/Hunger/ Farlighed/ Suerd / Siugdom/ Død/ onde Engle / ſkal kunde ſkillie dig fra den kierlighed ſom Gud elſker dig met i vor Herre Jeſu Chriſto.

Tenck icke aleniſte paa Døden/ Men vend din hu oc ſind der fra / oc beſkue Jeſum Chriſtum. Førſt ſaadan ſom hand hengde paa Kaarſſit/ Blodig met ſine fem Saar / oc gaff ſin Aand op/ huor met hand ſlo vor Død ihiel/ ſaa at den bliffuer oſſ wſkadelig

delig om wi beskue den salige Christi Død / met en Christelig Troens øyen / Da er skiult i samme død / vor euige Liff. Den hellig Aand siger i Epistelen til de Hebr. i det xj. Capitel. Christus haffuer aff Guds Naade for alle smaget Døden.

Item / Christus er bleffuen it sant Menniske / paa det at hand ved sin Død / maatte tage macten fra hannem som haffde Dødens vold / det er / fra Dieffuelen / oc forløse dem som frycter sig for Døden. Item / ij. Timo. j. Christus borttog Døden / oc indførde det euige Liff obenbare i Liusit / Der hoss / naar du beskuer saa Christum paa Kaarsit / Da kom oc saa ihu / at hand betalede oc giorde fylliste for alle dine Synder / stillit Guds vrede tilfrids / oc befriet dig fra Dieffuelen oc Helffuede. HERREN (siger Esaias) lagde paa hannem alle vore Synder / oc formedelst hans

Vunder

Vunder ere wi bleffne helbrede giort/ Hand hengde der paa sit høye Altere imellem Himmel oc Jord / met det Smycke oc Prydelse / som hans kiere Fader saare vel behagede / som vaar hans blaa oc blodige Legemme / hans torne Krone/ oc blodige Saar i Hender/ Føder oc Side / som hand haffde veluillige tagit sig til/ for vor skyld.

Hand lidde det paa Liff oc Siel/ som du oc ieg skulde haffue lidt til euige tid/ hand smacte den euige Død i Vrtegaarden / oc paa Kaarssit / paa det du skulde icke smage den til euig tid. Hand saa met sine øyne / sine grumme Fiender Dieffuelens Lemmer / paa det du skulde icke see Dieffuelen til euig tid.

Hand hørde met sine ørne / sine Fienders skreckelige raaben/ bespottelse/ oc Domsens Sententze/ paa det du skulde icke høre den til euige tid / alle onde Aanders forskreckelige raaben oc

 skrigen/

skrigen / hand smagte met sin tunge Edicke oc Galde / paa det du skulde icke smage gloendis Suoffuel oc Beeg i Helffuede til euig tid.

Hans gantske Legeme bleff ynckelige stunget oc slagit / blaa oc blodig / paa det du skulde icke stingis oc slais aff alle Dieffle til euig tid. Hand hengde met sit Hoffuit opuent til Himmelen / paa det hand vilde Bede for dig oc forlige dig met Gud / oc sider ocsaa ret nu hoss hans Høyre Haand oc Beder for dig. Hans Fødder vaare neduent til Jorden / paa det hand vilde søndertræde Hugormens hoffuit. Hand hengde met vdracte Arme / paa det hand vilde tage alle Menniske i fauffn / at de skulde alle haffue gaffn aff hannem / som hand sielff siger. Kommer hid til mig alle som ere besuarede etc.

Beskue saa Jesum Christum paa Kaarssit / da faar du paa din Sote-

seng

feng en euig Trøst der aff/ Som den hellige Bernhardus siger/ En anger=fuld Syndere kand ingen vissere trøst faa/ vden alleniste i vor HERris Jesu Christi Saar.

Betenck ocsaa her hoss/ huorledis vor HERre Christus bleff taget aff Kaarssit/oc lagd i graffuē/ oc da bleff=ue alle dine Synder begraffuit met hannem/ saa at de skulde aldrig kom=me mere for Guds Ansict/Thi de ere skiulde i vor HERris Christi Graff.

Til det sidste/ saa kom ocsaa vor Herris Christi ærefulde Opstandel=se oc Himmelferd ihu/ oc tro at du haffuer der met/ faait en euig Seier=uinding offuer alle dine Fiender/ oc tro at du skalt ocsaa opstaa aff døde/ oc opfare til Himmels met hannem/ oc besidde det euige Liff.

Gud skee euig loff oc tacksigelse/ som haffuer giffuit oss Seieruinding/ ved vor HERre Jesum Christum/

oc

oc vnde oss allesammen / en salig oc Christelige Affgang aff denne Verden / AMEN.

Trøst oc Husualelse vdi Kaarss oc Modgang.

FØrst skal it Christet Mennisske vide / at det er Guds gode villie / at hand lider Kaarss oc modgang / oc hand ved saare vel huorledis dig lider / vor HERRE Christus siger / Der skal icke falde it Haar aff dit Hoffuit vden din Himmelske Faders villie. Item / Psalmo 90. Jeg er met dig i din modgang / hand seer til dig / lige som en Moder seer til sit siuge Barn / oc vederqueger det etc.

Der nest skalt du ansee Guds Befalning / at du gierne bærer Kaarssit her i Verden / met hans kiere Søn / vor Herre Jesu Christo / som hand siger / Huo som vil være min Discipel / hand

hand skal tage sit Kaarss paa sig oc følge mig effter.

Item / En Discipel er icke bedre end sin Mester / en Suend er icke yppermere end sin Herre. Det er jo tilbørligt / at Suenden skal icke haffue bedre dage end sin Herre / Det stadfester S. Pouel til de Rom. i det viij. Capitel. Oc siger / Oss bør at være Guds Søns Billede lig. Item / S. Peder siger 1. Pet. 2. Christus er pint for oss / oc haffuer efftlerladet oss it Exempel / at wi skulle efterfølge hans fodspor.

Est du siuger / Christus vaar ocsaa siug / och saa suarlig siug / at hand suete Blod der offuer.

Est du bedrøffuit / Christus vaar meget mere bedrøffuit / som hand sielff beklagede / Min Siel er bedrøffuit ind til Døden.

Est du fattig / Christus Jesus vaar saa armer / at hand haffde icke

saa

saa meget hand kunde helde sit Hoff-
uit til/som hand sielff beklagede. Bliff-
uer du bespottet / Christus bleff ocsaa
haanlige bespottet/ besynderlig Lang-
fredag nat / oc paa Kaarssit. Fri-
stis du aff Dieffuelen / Christus bleff
ocsaa fristet aff hannem i atskillige
maade/ Matth. i det iiij. Cap. Lider
du Vold oc Wret / Christus Jesus
lidde ocsaa Vold oc Wret / i det
hand bleff wskyldelige pint / oc ihiel-
slaget.

At vor HERre Christus for-
søgte saadant her i Verden / det be-
scriffuis i Epistelen til de Hebreer i
det v. Capittel. Christus er forsøgt
i alle maade / lige som wi / dog vden
synd. Der faare/naar dig vederfaris
noget Kaarss oc modgang/ da tenck/
Nu gaar det met mig lige som det gick
min HERre Jesu Christo / Jeg
er jo icke bedre end hand er / hand bar
Kaarssit oc en torne Krone her i
Ver-

Verden / hui skulde ieg icke oc saa lide saadant.

Til det Tredie / kom ihu at Kaarssit er dig saare nyttelig / til at giøre en alffuorlig Penitentz / oc til at spege dit Kiød oc Blods onde lyst oc begærelser / oc at dempe Synden.

Saa siger S. Pouel / Wi straffis aff HERREN / paa det wi skulle icke fordømmis met denne wgudelige Verden / Det er mig gaat (siger den hellige Dauid) at du haffuer ydmyget mig etc. Ver fordi taalmodig vnder Kaarssit / efftderdi du vedst at Kaarssit er dig nytteligt. De som elske HERREN skal altingest komme til gode / siger S. Pouel til de Rommere.

Til det Fierde / Raab til Gud i din modgang / oc bed hannem forleske oc formilde dit Kaarss / oc giff dig taalmodighed der vdi / Det befaler hand sielff / oc siger / Kald paa mig i

din

din nød oc trang/ oc tro at hand vil oc-
saa høre oc hielpe dig / som hand loff-
uer / oc siger / Saa vil ieg hielpe dig /
saa at du skalt prise mig / Oc der faare
trycker hand oss met Kaarssit/ paa det
wi skulde nødis til at raabe til hannem
om hielp/ Thi/ naar det gaar oss vel
met / da glemme wi hannem / Der
faare siger Dauid / Den tid ieg lidde
Tribulatz / da raabte ieg til HER-
REN. Nød oc Trang lærer folck
at bede / lige som nød kiender nøgen
Quinde til at spinde. At mange siu-
ge oc wsle Menniske løbe til Jesum
her i Verden oc søgte hielp hoss han-
nem / der tuingde deris egen nød
dem til.

Til det Femte / Naar du lider ont
her i Verden / oc du est der hoss Guds-
fryctelige/ Da trøst dig der met/ at du
haffuer hoss dig sielff/ it vist vidnisbyrd
om det euige Liff / Thi det hører til
Guds retfærdighed / at det skal gaa de
wgude-

wgudelige ilde met / oc det skal gaa de fromme vel met / Nu lide de fromme meget ont her i Verden / oc det gaar de onde vel / derfor vil der komme en tid / paa huilcken de gode skulle befries fra alt ont / oc de onde skulle lide pine oc straff. Exempel haffue wi der om / i den wgudelige Rige Fraadsere / oc den arme Lazaro / Oc det vaar de hellige Marteres største trøst i deris pine / at de saa hen til Guds Foriettelser / om det euige Liff / oc vaare visse paa / at det skulde der gaa dem vel met.

Til det Siette / Trøst dig der met / at denne pinactelighed / er intet at ligne ved den offuermaade herlighed / som skal obenbaris vdi oss. Rom. 8. Effter en liden Kaarssens tid / følger en euig herlighed / hoss alle Christne Menniske / Kaarssit faar snarlig ende / Men herlighed oc glæde / varer til euig tid. Det som er endeligt / er intet / naar det lignis ved det som er wendeligt / Det

er lige som mand vilde ligne en taar Vand / ved it stort Haff / Der faare / naar det gaar dig her ilde met / da see op til Himmelen / oc tenck huilcken herlighed der er beuaret til dig i de euige Bolige / huor faare vilde du icke da være en liden stund taalmodig?

Til det Siuffuende / J din modgang / see hen til Himmelen oc Jorden oc alle Creatur / huorledis de ere i angist oc nød met dig / oc vilde gierne befries (saa vel som du) aff den Banghed oc Treldom de ere vdi / som S. Pouel bescriffuer til de Romme. i det viij. Capittel.

Til det Ottende / See hen til alle Helligen som haffue været fra Verdsens begyndelse / huilcke Marterer de haffue været i denne Verden / oc de vaare alligeuel Guds vdualde Børn / O huilcket Kaarss Adam oc Eua lidde i Ni hundrede Aar / Der til met / de hellige Patriarcker / Propheter oc Apostler /

postler /

postler/ Ja Christus maatte sielff bæ-
re Kaarsset oc hans kiere Moder
Maria.

Naar du lider noget / Da tenck at
du est i Orden met dem / De ginge i
Himmerigis Rige ved stor Tribu-
latz/ saa skalt du lige saa giøre / Tacke
Gud oc vær glad / at det euige Kaarss
oc pine er tagit fra dig/ formedelst vor
HErre Jesum Christum / Hand
haffuer tagit det store wlidelige Kaarss
fra oss / oc lagd oss en liden timelige
tynge paa igen / som hand sielff siger
Matth. 11. Mit Aag er lideligt/ Min
Byrde er læt / Her met haffue alle
Helligen trøstet sig i deris Kaarss oc
Nød. Der faare / huo som noget
Kaarss oc modgang vederfaris / den
skal icke være mistrøstig / Men søge
hielp oc redning hoss Gud oc aff den
hellige Scrifft / saa formildis oc lettis
Kaarssens byrde / oc kommer Troen/
Haabet oc Taalmodighed i hiertet.

En nyttelig Bøn at bede Gud hiertelige om Syndernis forladelse.

OHErre Jesu Christe/ du som est all Naadens oc Barmhiertigheds Kilde/ du som huercken Dauid eller Mattheo den Tollere/ey den obenbare Syndere den Publican/ ey heller den Synderinde i Staden/ Lucæ. 7. Ey den Forlorne Søn/ ey Petro/ ey Zacheo/ ey Røffueren paa Kaarssit/ ey Paulo den grumme Løffue imod dig oc dine Limmer/ eller nogit armt syndigt Menniske/ din Naade/ Miskund oc Barmhiertighed/ nogen tid veyred eller nectet haffuer/ men heller raabt haffuer/ sigendis/til alle groffue suare oc store Syndere/ Kommer til mig alle som bemøyede oc angistfulde ere/ oc besuarede met fordømmelsens farlighed oc grueligheds byrde/ ieg vil eder vederquege i all eders sorrig oc hier-

hiertens bedrøffuelse / tag vare paa mig O Herre Jesu / oc see naadelige til mig/met samme din Barmhiertigheds øyen/ met huilcke du saast til Petrum/ Paulum / Dauid. Jeg arme vsle Syndere staar for dig / met saa mange store oc suare Synder belastet oc betynget / saa at ieg icke tør opløffte mine øyen til Himmelen / Thi at ieg mig forfærer oc forskrecker / for din Guddommelige Mayestet oc mectighed/ huilcken ieg saa grueligen fortørnet haffuer / oc ved ieg fordi ey andet at sige / end O HERre vær mig arme Syndere naadig oc barmhiertig/ vent din vrede fra mig oc deel oc skifft din Naade oc miskund met mig/ O HERre Jesu / det er min hiertens inderlige begæring oc Bøn til dig / Amen.

En sand Gudelig bekiendelse vdi faa ord.

MJne Synder bedrøffue mig.
Guds Naade husualer mig.
Thu tingest ved ieg/
1. En arm Synder er ieg/
2. Men Gud er Barmhiertig:
Det første bekiender ieg/
Den andet Tror ieg/
Der met siger ieg hiertelig/
O Gud/ vær mig Syndere Naadig.

Gensuar.

Set paa Gud all din omhu oc møde/
Saa hielper hand dig aff all din nød.
Fordi/ Huo som paa Gud stadelig Tror/
Gantske vel hand Bygger oc boer.

Gud giffuer
Christus fortiener
Troen begriber
Gierningerne beuise } Naaden.

Bønen.

Benaade mig/
O HERRE/ ieg beder dig.

O

O HERRE giff mig/
Det mig vender til dig.
O HERRE/ tag mig/ sielff mig.
Och giff mig/ Ganske egen dig.
Hielp aff all nød/
HERRE ieg beder dig:
Legemet her/
Oc Sielen i Himmerig/ Amen.

En anden herlig Bøn / at bede om den Hellig Aands Naade/ paa sit endeligt.

O Gud være mig arme Syndere Naadig oc Barmhiertig. Jeg beder dig HERre ved din hellige vskyldige Død / Ved dit hellige Legeme oc Blod / At du mit Endeligt vilt giøre god: Oc obne mit hierte oc mine sind/ Oc sende mig den hellig Aand der ind: Som mig kand trøste i all min nød / Oc fri mig/ O HERre fra den Euige død.

AMEN/
Amen.

[illegible] alij qui [illegible] [illegible]
[illegible], ut eorum voce [illegible] et confir[illegible]
possint: in hunc modum, Confitere
credo te baptizatum esse, pastum et
[illegible] esse Coena domini, absolutum in
manibus, non meis, sed [illegible], quem
at te: Remitto tibi peccata, pro[illegible]
[illegible] aeternam. Hoc si firma fide
[illegible], [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] esse [illegible]
[illegible], ut [illegible] occidere, [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible], quam [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] pro
[illegible]. [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]: [illegible], [illegible] domini?
[illegible] [illegible], pro [illegible]: Tibi te,
[illegible] [illegible] [illegible]. Et [illegible] [illegible]
[illegible], [illegible] [illegible], [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] domini [illegible]: Sic
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible].